

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

**“YANGI O‘ZBEKISTON” ISLOHOTLARINING O‘N YILLIGI:
MUVAFFAQIYATLAR, QIYINCHILIKLAR VA BARQARORLIK SINOVI (2016 –
2026)**

Muhammadjonova Sevinchxon Elyorjon qizi

Namangan davlat pedagogika instituti Xorijiy til va adabiyoti talabasi [sevinchmuxamadjo
nova@gmail.com](mailto:sevinchmuxamadjonova@gmail.com)

Ilmiy rahbar: Falsafiy va tarixiy fankar kafedrası katta o‘qituvchisi
Bobomurod Tillayev

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19494364>

***Annotatsiya:** Ushbu maqola Shavkat Mirziyoyev rahbarligidagi “Yangi O‘zbekiston” islohotlarining 2016–2026 yillardagi o‘n yillik yo‘lini tahlil qiladi. islohotlarning iqtisodiy o‘shish, ijtimoiy farovonlik va institutsional o‘zgarishlardagi yutuqlarni ko‘rib chiqadi. Shu bilan birga siyosiy liberallashtirish va korrupsiyaga qarshi kurashdagi qiyinchiliklar ham ochiq baholanadi. Rasmiy hujjatlar, xalqaro hisobotlar va media tahlillariga asoslanib, markazlashgan islohotlarning barqarorligi post-avtoritar sharoitda baholanadi.*

***Kalit so‘zlar:** iqtisodiy liberallashtirish, institutsional islohotlar, ijtimoiy siyosat, mahalla tizimi, mahalla yettiligi, Taraqqiyot strategiyasi, korrupsiyaga qarshi kurash, barqaror rivojlanish.*

***Аннотация:** В данной статье анализируется десятилетний путь реформ «Новый Узбекистан» под руководством Шавката Мирзиёева в 2016–2026 годах. Рассматриваются достижения реформ в области экономического роста, социального обеспечения и институциональных изменений. Одновременно открыто оцениваются вызовы политической либерализации и борьбы с коррупцией. На основе официальных документов, международных отчетов и анализа СМИ оценивается устойчивость централизованных реформ в пост-авторитарных условиях.*

***Ключевые слова:** экономическая либерализация, институциональные реформы, социальная политика, система махалли, «махаллинская семёрка», Стратегия развития, борьба с коррупцией, устойчивое развитие.*

***Abstract:** This article analyzes the ten-year path of the “New Uzbekistan” reforms under the leadership of Shavkat Mirziyoyev in 2016–2026. It examines the achievements of the reforms in economic growth, social welfare, and institutional changes. At the same time, the challenges of political liberalization and the fight against corruption are openly assessed. Based on official*

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

documents, international reports, and media analysis, the sustainability of centralized reforms in post-authoritarian conditions is assessed.

Keywords: *Institutional reforms, social policy, mahalla system, “mahalla seven”, Development Strategy, anti-corruption efforts, sustainable development.*

2016-yilda Shavkat Mirziyoyev prezidentlik lavozimini egallagan davrgacha O‘zbekiston xalqaro maydonda, asosan, yopiq iqtisodiyot, paxta maydonlaridagi majburiy mehnat va avtoritar boshqaruv bilan tanilgan edi. O‘sha paytda iqtisodiyotda davlat nazorati kuchli edi hamda milliy valyutani erkin ayirboshlash amalda cheklangan bo‘lib, bu tadbirkorlar uchun jiddiy to‘siq bo‘lgan. Xorijiy investitsiyalar ham juda kam, chegara masalalari esa qo‘shni davlatlar bilan munosabatlarni og‘irlashtirib turgan edi. Fuqarolarning ijtimoiy hayotida mahalla tizimi mavjud bo‘lsa-da, ularning roli asosan rasmiy topshiriqlarni bajarish bilan cheklangan edi.²⁰

Shavkat Mirziyoyev rahbarligida e‘lon qilingan “Yangi O‘zbekiston” g‘oyasi esa bu holatdan keskin uzilishni maqsad qildi. Ushbu g‘oya iqtisodiy ochiqlikni kengaytirish, bozor munosabatlarini rivojlantirish, ijtimoiy sohada fuqarolarning farovonligini oshirish, institutlarni yangilash va xalqaro hamkorlikni kuchaytirishni va’da qilgan edi. 2017-yildan boshlab amalga oshirilgan valyutani liberallashtirish, majburiy mehnatni bartaraf etish, chegara masalalarini hal qilish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish kabi qadamlar mamlakatdagi vaziyatni o‘zgartira boshladi.

O‘tgan o‘n yil ichida “Yangi O‘zbekiston” islohotlari iqtisodiy o‘sish, ijtimoiy himoya va infratuzilma yangilanishi yo‘nalishida sezilarli natijalar berdi. Mamlakat iqtisodiyoti ochiqlikka qadam qo‘yib, xorijiy bozorlar bilan aloqalari kengaydi. 2025-yilda yalpi ichki mahsulot birinchi marta 145 milliard dollardan oshgan bo‘lsa, eksport hajmi ham ancha o‘sib, xorijiy investitsiyalar jalb qilishda yangi imkoniyatlar paydo bo‘ldi. Oltin-valyuta zaxiralari mustahkamlandi va xalqaro moliyaviy reytinglar yaxshilandi. Bu o‘zgarishlar O‘zbekiston iqtisodiyotining barqaror rivojlanish yo‘liga chiqqanidan dalolat beradi.

Ijtimoiy hayotda ham ijobiy o‘zgarishlar kuzatildi. Aholining kambag‘allik darajasi pasayib, ko‘plab fuqarolar ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash yordamlaridan o‘zlarining kichik bizneslarini yo‘lga qo‘ydilar. 2003-yil "Obod mahalla yili" deb e'lon qilinishi bilan joriy etilgan "Obod mahalla" dasturi keyingi yillarda, xususan, 2018-yildan boshlab faol amalga oshirilib, aholi

²⁰ Mirziyoyev Sh. M Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘tarilamiz. Toshkent. “O‘zbekiston” 1-jild 415-bet

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

yashash joylarida keng ko‘lamli qurilish va obodonlashtirish ishlarini yo‘lga qo‘yib keldi²¹. Mahalla tizimi faol modernizatsiya qilinib, oddiy odamlarning kundalik hayotini yengillashtirishga qaratilgan subsidiyalar va loyihalar amalga oshirildi. Mahallalarning boshqaruv xodimlari soni soliqchi va ijtimoiy xodim qo‘shilishi hisobiga 5 tadan 7 taga ko‘paytirilib “Mahalla yettiligi” tashkil etildi. 2023-yilgi konstitutsiyaviy referendum ijtimoiy huquqlarni kengaytirgan bo‘lsa, 2026-yil “Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yili” deb e‘lon qilinishi mahallaning ijtimoiy hayotdagi o‘rnini yanada mustahkamladi.

Institutsional sohada ham muhim qadamlar tashlandi. 2025-yil oxirida korrupsiyaga qarshi “favqulodda holat” e‘lon qilinishi va har bir davlat idorasida ichki nazorat tizimlarining joriy etilishi boshqaruv sifatini oshirishga qaratilgan yangi bosqich bo‘ldi. Bu borada davlatimiz rahbari barcha idoralarda komplayens va korrupsiyaga qarshi ichki nazoratga mas‘ul o‘rinbosar lavozimi joriy etilishini ta’kidladi. Bu choralar 2026-yilgi islohot dasturida ham davom ettirildi va bir qator mas‘ul rahbarlar javobgarlikka tortildi.

Shuningdek, Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan Taraqqiyot strategiyasi mamlakatni uzoq muddatli barqaror rivojlantirishning muhim yo‘nalishlarini belgilab berdi. Ushbu strategiya doirasida inson qadrini ulug‘lash, adolatli jamiyat barpo etish va samarali davlat boshqaruvini shakllantirish asosiy maqsad sifatida ilgari surildi. Iqtisodiy sohada xususiy sektorni qo‘llab-quvvatlash, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish va hududlar o‘rtasidagi tafovutlarni kamaytirish ustuvor vazifa etib belgilandi. Shu bilan birga, ta’lim va sog‘liqni saqlash tizimlarini modernizatsiya qilish orqali inson kapitalini rivojlantirishga alohida e‘tibor qaratildi. Natijada, Taraqqiyot strategiyasi “Yangi O‘zbekiston” g‘oyasini amaliy jihatdan mustahkamlovchi muhim dastur sifatida xizmat qilmoqda. Umuman olganda, Shavkat Mirziyoyev rahbarligida amalga oshirilgan islohotlar O‘zbekistonning yopiq va markazlashgan tizimdan ochiq, bozor tamoyillariga asoslangan va xalqaro hamkorlikka intiluvchi davlatga aylanish jarayonini boshlab berdi. “Yangi O‘zbekiston” g‘oyasi hamda Taraqqiyot strategiyasi mamlakatni har tomonlama modernizatsiya qilish, iqtisodiy o‘rishni ta’minlash va aholi farovonligini oshirishga xizmat qildi. So‘nggi yillarda erishilgan natijalar – iqtisodiy ko‘rsatkichlarning yaxshilanishi, ijtimoiy himoya tizimining kengayishi va davlat boshqaruvida shaffoflikning ortishi – olib borilayotgan siyosatning samaradorligini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, bu islohotlar hali davom etayotgan jarayon bo‘lib, ularning izchil amalga oshirilishi mamlakatning kelajakdagi barqaror taraqqiyotini ta’minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

²¹ Milliy istiqloq g‘oyasi asosidagi tushuncha va tamoyillari. T, "O‘zbekiston", 2000-yil

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

1. Mirziyoyev Sh. M Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘tarilamiz. 1-jild. – Toshkent: “O‘zbekiston”. 415-bet
2. Milliy istiqlol g‘oyasi aso7-betsiy tushuncha va tamoyillari. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2000.